

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์

การสอบกลางภาค ประจำปีภาคการศึกษาที่ 2

ปีการศึกษา 2552

วันที่ 23 ธันวาคม 2552

เวลา 9:00-12:00 น.

วิชา 216-241 กลศาสตร์ของไหล 1

ห้อง R300, A401, หัวหุ่นยนต์

=====

คำสั่ง

1. ข้อสอบมีทั้งหมด 5 ข้อ ให้ทำทุกข้อ
2. ไม่อนุญาตให้นำเอกสารใดๆเข้าห้องสอบ
3. อนุญาตให้ใช้เครื่องคิดเลขได้ทุกรุ่น
4. ให้เขียนชื่อ-สกุล รหัสนักศึกษา และ section ลงในข้อสอบทุกหน้า

ทูลงใจในการสอบโทษขั้นต่ำปรับตกในรายวิชานั้นและพักการศึกษาหนึ่งภาคการศึกษา

กำหนดให้ 1. ความหนาแน่นของน้ำที่อุณหภูมิห้อง = $1000 \text{ kg/m}^3 = 1.940 \text{ slugs/ft}^3$

2. ค่าความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก $g=9.81 \text{ m/s}^2 = 32.2 \text{ ft/s}^2$

3. ให้ $1 \text{ slug} = 32.2 \text{ lbm}$

ข้อที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1	40	
2	20	
3	20	
4	20	
5	20	
รวม	120	

อาจารย์ กำฤทธิ อูทาร์พันธุ์

อาจารย์ ชยุต นันทคุลิต

อาจารย์กิตตินันท์ มลิวรรณ

อาจารย์ ไพโรจน์ ศิริรัตน์

(ผู้ออกข้อสอบ)

ข้อ 1. จงวงกลมข้อที่ถูกที่สุด พร้อมเขียนอธิบายด้วยเหตุผลทางวิชาการข้อที่เลือก

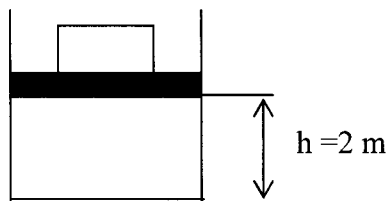
ชี้แจงการให้คะแนน	ตอบถูก และเขียนอธิบายได้ถูกต้อง	ได้ข้อละ 2 คะแนน
	ตอบถูก ไม่เขียนเหตุผล หรืออธิบายไม่ถูกต้อง	ได้ข้อละ 1 คะแนน
	ตอบผิด แต่เขียนเหตุผลถูกต้อง	ไม่ได้คะแนน หรือ 0 คะแนน
	ตอบผิด ไม่เขียนเหตุผลอธิบายหรืออธิบายผิด	ได้คะแนน - 1 คะแนน

1.1 สมบัติของของไหล

- ความหนืด คือ คุณสมบัติต้านทานต่อการเปลี่ยนแปลงความเร็ว
- ของไหลที่ไม่มีความเค้นเฉือน แสดงว่าของไหลนั้นไม่มีการไหล
- การไหลที่ติดกับผนังจะมีความเร็วมากกว่าความเร็วของผนัง
- หน่วยของ specific gravity คือ kg/N
- ผิดหมดทุกข้อ

เหตุผล ....

1.2 ในรูป ก้อนน้ำหนัก $m = 50 \text{ kg}$ วางอยู่บนลูกสูบ ซึ่งลูกสูบมีน้ำหนักน้อย ภายในถังมีน้ำบรรจุอยู่เต็ม และน้ำมีความหนาแน่น $\rho = 1000 \text{ kg/m}^3$ ถังมีเส้นผ่านศูนย์กลาง $D = 0.3 \text{ m}$ หากไม่คิดความเสียดทาน กำหนดให้ $g = 9.81 \text{ m/s}^2$

- แรงที่กั้นถึงเท่ากับ $mg + (\pi D)\rho gh$
- แรงที่กั้นถึงเท่ากับ $mg + \frac{\pi D^2}{4} \rho g \frac{h}{2}$
- แรงที่ผนังเท่ากับ $mg + \frac{\pi D^2}{4} h(\rho g \frac{h}{2})$
- ความดันที่พื้นถึงด้านล่างเท่ากับ $\frac{4mg}{\pi D^2} + \rho gh$
- ไม่มีข้อถูก

เหตุผล ....

1.3 ตำแหน่งของจุดศูนย์กลางของความดัน (center of pressure)

- ก. อยู่ต่ำกว่าจุด centroid ของผิวราบ
- ข. อยู่สูงกว่าจุด centroid ของผิวราบ
- ค. อยู่ที่จุดศูนย์กลางของการลอยตัว (center of buoyancy)
- ง. อยู่ต่ำกว่า จุด metacenter
- จ. ผิดหมดทุกข้อ

เหตุผล ....

1.4 การเลือกชนิดของไหล สำหรับใช้วัดความดัน ด้วย manometer

- ก. เลือกปรอทสำหรับวัดความดันต่ำ
- ข. เลือกปรอทสำหรับวัดความดันสูงปานกลาง
- ค. เลือกน้ำสำหรับวัดความดันต่ำมาก
- ง. เลือกน้ำสำหรับวัดความดันที่สูงมาก
- จ. ผิดหมดทุกข้อ

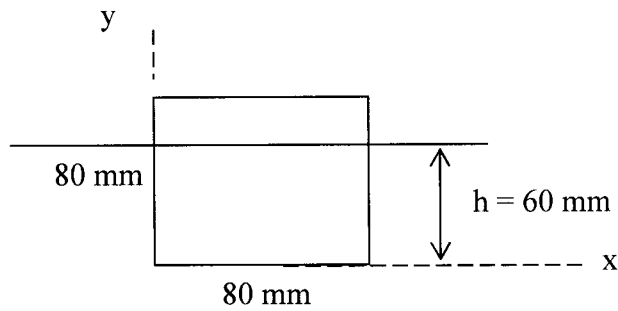
เหตุผล ....

1.5 แรงลอยตัว (buoyant force) ของวัตถุลอย (floating body)

- ก. เป็นแรงจาก gravity และเป็นแรงในแนวตั้ง มีทิศชี้ลงตลอดเวลา
- ข. เป็นแรงจากปริมาตรของของเหลว ที่ถูกแทนที่ด้วยวัตถุ และเป็นแรงในแนวตั้ง มีทิศชี้ขึ้นตลอดเวลา
- ค. เป็นแรงที่มีค่าเท่ากับน้ำหนักของวัตถุจม และเป็นแรงในแนวตั้ง มีทิศชี้ขึ้นตลอดเวลา
- ง. เป็นแรงกระทำในแนวระดับ บนพื้นที่ฉายของวัตถุบนระนาบตั้ง
- จ. ผิดหมดทุกข้อ

เหตุผล ....

1.6 ในรูป วัตถุทรงลูกบาศก์ $80 \times 80 \times 80 \text{ mm}$ ลอยอยู่ในน้ำ

เหตุผล ....

- จุดที่น้ำหนักของวัตถุกระทำ คือ $x = 40 \text{ mm}$ $y = 30 \text{ mm}$ $z = 40 \text{ mm}$
- แรงลอยตัวเท่ากับ $9.81 \times 1000 \times \frac{80 \times 80 \times 80}{(1000)^3}$
- น้ำหนักของวัตถุเท่ากับแรงลอยตัว
- จุดที่แรงลอยตัวกระทำ คือ $x = 40 \text{ mm}$ $y = 40 \text{ mm}$ $z = 40 \text{ mm}$
- ผิดหมดทุกข้อ

1.7 ความดัน (pressure)

- คือ แรงต่อหนึ่งหน่วยปริมาตร
- สมการที่ใช้การอธิบายความดันในของเหลวที่อยู่นิ่ง และของเหลวที่เคลื่อนที่แบบวัตถุเกร็งคือ $\vec{\nabla}P = 0$
- ที่จุด ความดันมีขนาดไม่เท่ากันทุกทิศทาง
- การวัดความดันด้วย manometer ใช้หลักการ $\frac{dP}{dz} = \rho g$ เมื่อ z มีทิศชี้ขึ้นในแนวตั้ง
- ผิดหมดทุกข้อ

เหตุผล ....

1.8 ทอง (Au) มีค่า ถพ. SG.= 19.32 วิศวกรได้ไปซื้อทองแท่งมาหนัก $W = 0.2 \text{ kg}$ จึงอยากหาข้อสรุปว่า เป็นทองแท้หรือไม่ ถ้าความหนาแน่นของน้ำเท่ากับ 1000 kg/m^3

ก. โดยการนำไปชั่งในน้ำ ได้เท่ากับ F คำนวณหาปริมาตร

$$V = \frac{W - F}{9.81 \times 1000} \text{ และนำไปหาถพ.}$$

หากได้ค่าเท่ากับ 19.32 แสดงว่า ทองแท้

ข. โดยการนำไปจุ่มน้ำ เพื่อวัดปริมาตรจากน้ำ ที่ล้นออกมา

หากพบว่าเท่ากับ 1008 mm^3 แสดงว่าเป็นทองแท้

ค. โดยนำไปถาตามเค้าแก่ร้านขายทอง ว่าเป็นทองแท้หรือไม่

ง. ถูกต้องทั้ง 2 วิธี ทั้ง ก. และ ข.

จ. ไม่มีข้อใดถูก

เหตุผล ....

1.9 ความเสถียร (stability) ของวัตถุลอย (floating body)

ก. center of buoyancy (B) อยู่สูงกว่า

center of gravity (G)

ข. metacenter (M) อยู่ระหว่าง center of buoyancy (B)

กับ center of gravity (G)

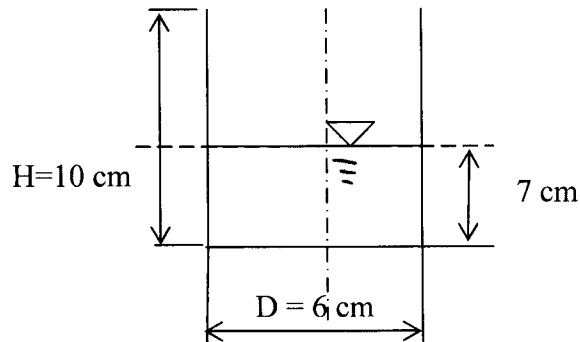
ค. metacetric height ($GM = BM - BG$) มีค่าบวก

ง. center of buoyancy (B) อยู่ต่ำกว่ากว่า center of gravity (G)

จ. ผิดหมดทุกข้อ

เหตุผล ....

1.10 แก้วน้ำในรูป มี $D = 6 \text{ cm}$ และ $H = 10 \text{ cm}$ ในสภาพนิ่ง น้ำในแก้ว มีความสูงเท่ากับ 7 cm ถ้าแก้วเคลื่อนที่ไปทางขวามือ ด้วยความเร่งคงที่ $a_x = 7 \text{ m/s}^2$ ผลปรากฏว่า

- ก. สมการที่ใช้อธิบายการเคลื่อนที่แบบนี้คือ $\frac{\partial P}{\partial x} = 0, \frac{\partial P}{\partial y} = 0, \frac{\partial P}{\partial z} = -\rho g$
- ข. ระดับน้ำในแก้วจะเอียงเท่ากับ $\theta = \tan^{-1} \frac{7}{9.81}$
- ค. ความดันก้นแก้วเท่ากับ $\rho g \left(\frac{7}{100} \right)$
- ง. น้ำจะล้นออกแก้ว
- จ. ผิดหมดทุกข้อ

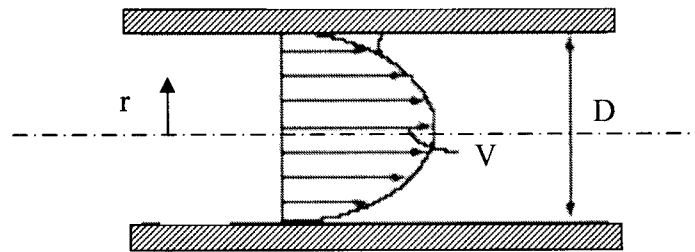
เหตุผล ....

ข้อที่ 2. น้ำไหลผ่านท่อกลมมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง D ด้วยการกระจายความเร็วตามสมการ

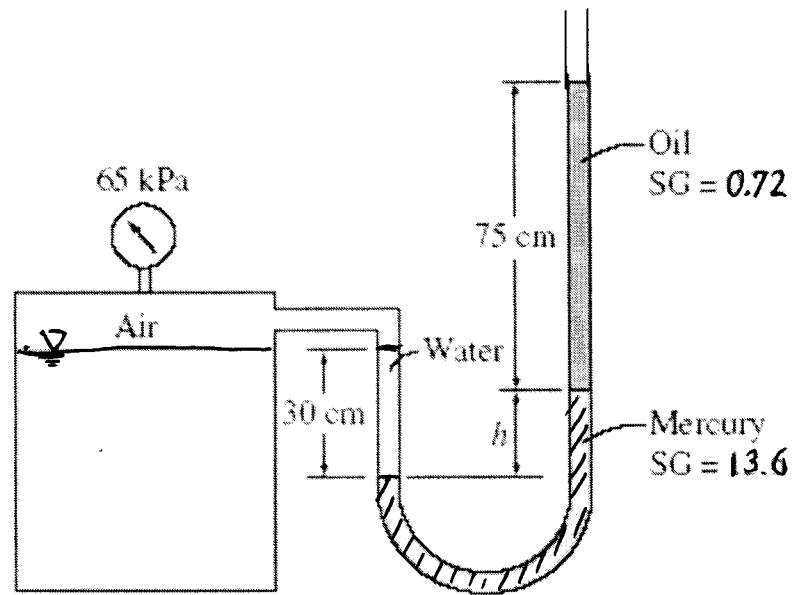
$$V = \frac{\beta}{4\mu} \left(\frac{D^2}{4} - r^2 \right)$$

เมื่อ β คือค่าคงที่, r คือระยะในแนวรัศมีที่ห่างจากกลางท่อ, V คือความเร็วที่ตำแหน่ง r ใดๆ และ μ คือค่าความหนืดของน้ำ

- (ก) จงคำนวณหาค่าความเค้นเฉือนจากน้ำที่กระทำต่อผนังท่อ
- (ข) จงคำนวณหาค่าความเค้นเฉือนที่ตำแหน่ง $r = D/4$
- (ค) ถ้าท่อมีความยาว L จงหาแรงต้านจากการไหลของน้ำจากผิวของท่อ

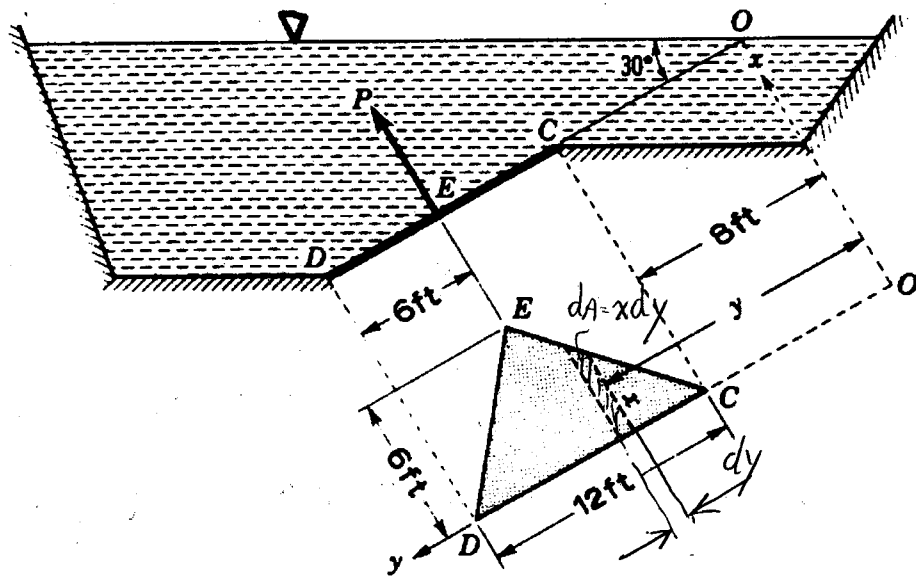
ข้อที่ 3. ถ้าความดันเกจของอากาศในถังวัดได้เท่ากับ 65 kPa จงหาผลต่างความสูงของปรอท h ในமானอมิเตอร์รูปตัวยู

ข้อที่ 4. ประตูรูปสามเหลี่ยม CDE ดังแสดงในรูป ถูกยึดติดตามแนว CD และถูกเปิดโดยแรงในแนวตั้งฉาก P กระทำที่จุด E ให้ของไหลบนประตูมีความถ่วงจำเพาะเท่ากับ 0.82 และด้านล่างของประตูเปิดสู่ความดันบรรยากาศ ถ้าไม่คิดน้ำหนักประตูและกำหนดให้ $\gamma_{น้ำ} = 62.4 \text{ lb/ft}^3$ จงหา

- (ก) ขนาดของแรงลัพธ์ที่น้ำทำกับประตู
- (ข) ตำแหน่งของจุดศูนย์กลางความดัน (pressure center)
- (ค) ขนาดของแรง P ที่ต้องการเพื่อเปิดประตู

ข้อที่ 5. ประตูน้ำ AB ในรูป มีลักษณะเป็นผิวของทรงกระบอกที่ยาว 8 m และมีรัศมี $R=5$ m โดยที่จุด A เป็นจุดหมุน และปลายจุด B มีเส้นลวดยึดอยู่ เพื่อควบคุมความสูงของประตูน้ำและระดับน้ำ หากประตูน้ำอยู่ในลักษณะดังรูป จงหาค่าต่อไปนี้

- (ก) ขนาดของแรงที่น้ำกระทำต่อประตูในแนวตั้งและแนวนอน ตำแหน่งของแรงทั้งสองเทียบกับจุด A
- (ข) ขนาดของแรงดึงในเส้นลวด

